

מדיניות אכיפה – שמירה על הניקיון והסביבה ושלום הציבור

עריית אום אל פחם

רקע ומטרה

רשות מקומית מחויבת לשמירה על סביבה ציבורית נקייה, בטוחה ובריאה. אכיפת חוקי העזר בתחום הניקיון והסביבה מהווה אמצעי מרכזי להבטחת איכות החיים של תושבי העיר, שמירה על שלום הציבור ובריאותו, וצמצום מפגעים סביבתיים. מסמך זה נועד לקבוע את העקרונות, סדרי העדיפויות והאמצעים לביצוע אכיפה אחראית, מדורגת ויעילה.

מטרות המדיניות

- שמירה על ניקיון המרחב הציבורי תוך הפחתת מפגעים בריאותיים ובטיחותיים.
- מניעת השלכת פסולת בשטחים ציבוריים ופגיעה בנראות העיר.
- שיפור איכות החיים והגברת תחושת הביטחון והסדר.
- אכיפה יעילה, עקבית ומידתית תוך איזון בין הסברה, מניעה וענישה.

עקרונות מנחים

- שקיפות ושוויון** – יישום אחיד של המדיניות כלפי כלל התושבים ובעלי העסקים.
- מידתיות והדרגתיות** – שימוש מדורג באמצעי אכיפה.
- שמירה על שלום הציבור ובריאותו** – מתן עדיפות לעבירות וסביבות בהן יש פוטנציאל ממשי לפגיעה בציבור או בבריאות התושבים והסדר הציבורי.
- אכיפה מבוססת מידע** – קביעת מוקדי אכיפה לפי ניתוח נתונים, תלונות ציבור, ודוחות פיקוח.

תחומי אכיפה עיקריים

1. עבירות בסיכון גבוה לבריאות ושלום הציבור

- השלכת פסולת אורגנית או חומרים מסוכנים בשטחים פתוחים.
- השאת פסולת מזון ליד מתקני ציבור.
- השאת פסולת בניין ברחוב או בשטח ציבורי.

- חסימת מדרכות/רחובות/צירי תנועה.

2. עבירות סביבתיות חוזרות ונשנות

- הוצאת גזם וגרוטאות שלא בהתאם למועדים.
- הצבת פסולת במרחבים ציבוריים.
- גרוטאות רכב ברחובות ובשטחים ציבוריים.

3. עבירות בשטחים רגישים או ציבוריים מרכזיים

- פארקים, גני ילדים, בתי ספר.
- שווקים, אזורי מסחר צפופים, תחנות תחבורה ציבורית.
- סמיכות למרפאות, בתי חולים ובתי אבות.

סדרי עדיפויות באכיפה

דרגת עדיפות	מענה אכיפתי	מאפיינים	סוג עבירה
גבוהה	דו"ח מייד, פינוי מייד, תיעוד	סכנה לשלום ובריאות הציבור	פסולת מסוכנת / אורגנית/ חסימת צירי תנועה
בינונית	דו"ח מייד	מפגע סביבתי, ויזואלי או תחבורתי	השלכת פסולת יבשה, השארת אשפה ברחוב, גזם לא במועד
נמוכה	טיפול הסברתי, אזהרה	פוטנציאל נמוך לנזק סביבתי	הפרות נקודתיות חד פעמיות, ליקויי תפעול של עסקים

אזורי אכיפה מועדפים

- **מוקדים קבועים:** שווקים, מרכזים מסחריים, אזורי בילוי וגנים ציבוריים, תחנות הסעה.
- **מוקדים משתנים:** לפי תלונות ציבור, ימי פינוי, תקופות חגים, אזורי שיפוץ ובנייה.
- **מוקדים רגישים:** גני ילדים, פארקים עירוניים, שטחים פתוחים הגובלים בשכונות מגורים.

אמצעי אכיפה (בהדרגתיות)

1. הסברה יזומה ופרסומים
2. התראות ואזהרות במקרים קלים
3. דו"חות ברירת קנס/מנהליים
4. סנקציות נלוות כגון פינוי ציוד/סחורה/גרוטאות/מפגעים
5. הליך משפטי במקרים חמורים

גורמים מבצעים

- מפקחי סביבה בכל הנוגע לאכיפת חוקי סביבה ארציים כגון חוק לשמירת הניקיון.
- פקחים עירוניים לאכיפת כל חוקי העזר לאום אל פחם.
- שיתוף פעולה עם משטרת ישראל, המשרד להגנת הסביבה, ומשרדי ממשלה רלוונטיים במקרים המתאימים.

מדדי הצלחה

- ירידה בכמות העבירות באזורי אכיפה בעדיפות גבוהה.
- שיפור במדדי ניקיון במרחב הציבורי.
- הגברת שיתוף פעולה של הציבור בנושא של אכיפה.

מעקב, בקרה ועדכון

- הרשות תנהל מערך נתונים שוטף על עבירות, מיקומים, ותגובות הציבור.
- המדיניות תעודכן מדי שנה בהתבסס על ניתוח הנתונים, שינויי חקיקה וצורכי השטח.